

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט עודד שחם

מאשימה מדינת ישראל

נגד

נאשמים

1. יוסף זיידמן
2. מר טלקום בע"מ
3. מר מערכות אבטחה ותקשורת בע"מ
4. גיא פרנקל
5. ניהול משאבי הסביבה (אינוורומנט) בע"מ

החלטה

- 1
- 2
- 3 1. בפניי טענות מקדמיות של נאשמים 4 ו- 5 (להלן – הנאשמים). עתירת הנאשמים היא כי אורה
- 4 על ביטול כתב האישום בשל פגמים ופסול בו. לחילופין מבוקש, כי אורה למאשימה לתקן את
- 5 כתב האישום, ולתקן את אותם פגמים וליקויים. דין הטענות להתקבל בחלקן, במובן זה, שיש
- 6 מקום לתקן מספר עניינים בכתב האישום, הכל כמפורט להלן. בה בעת, לא מצאתי מקום לביטול
- 7 כתב האישום. אבהיר עתה את השיקולים העומדים ביסוד קביעת אלה.
- 8
- 9 2. נקודת המוצא לדיון מצויה בהוראת סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]
- 10 התשמ"ב – 1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי). הוראה זו קובעת כי כתב האישום יכיל את
- 11 תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם. באופן משלים
- 12 ותואם, קובעת הוראת סעיף 149(3) לחוק סדר הדין הפלילי כי נאשם יכול להעלות טענה מקדמית
- 13 לעניין פגם או פסול בכתב האישום. פגם כאמור יכול למצוא את ביטויו באי קיומה של הוראת
- 14 סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי.

1 מתוך 7

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 3. ביסוד הוראת סעיף 85(4) לחוק עומדת תכלית כפולה: (א) לתת לבית המשפט תמונה של
- 3 האירועים נשוא כתב האישום, ובפרט על החלק המיוחס לכל נאשם ונאשם. (ב) לתת לנאשם
- 4 תמונה של העובדות שהמאשימה מתכוונת להוכיח בבסיס להרשעתו, וכפועל יוצא מכך, לתכנן
- 5 כראוי את הגנתו (ראו י' קדמי, על סדר הדין בפלילים, חלק שני א מהדורה מעודכנת, תשס"ט –
- 6 2009, בעמוד 915). בגדר זה, על כתב האישום לפרט נתונים עובדתיים, המלמד על התקיימות
- 7 יסודותיה של העבירה הנטענת, הן יסוד עובדתי, הן יסוד נפשי (שם, שם). חלקו של הנאשם
- 8 באירועים הרלוונטי צריך להיות מתואר בבהירות (שם, בעמוד 919; ראו גם בעמוד 1279). עם
- 9 זאת, אין חובה לכלול התייחסות לטענות הגנה (שם, בעמוד 917). אף אין חובה לכלול את כל
- 10 שרשרת האירועים הנוגעת לנטען בכתב האישום. די להביא את עיקרי העובדות המצביעות על כך
- 11 שנתקיימו בנאשם יסודותיה של העבירה, כפי שהוגדרה בחוק (רע"פ 4484/92 דפאל נ' מדינת
- 12 ישראל, פ"ד מו(5) 176 (1992), בפסקה 5). עם זאת, השמטת פרט מהותי המבטא יסוד מיסודות
- 13 העבירה, או חיוני להצגה הולמת של התנהגות הנאשם או של הנסיבות שאפפו אותה, עשויה
- 14 להוות פגם לעניין סעיף 149(3) (שם, בעמוד 1280).
- 15
- 16 4. לא למותר להוסיף, כי בהקשר זה, נתון למנסה כתב האישום שיקול דעת (שם, בעמוד 915).
- 17 מקום בו הוכח פגם, נתון לבית המשפט שיקול דעת כיצד לנהוג. ככלל, אם כתב האישום מובן,
- 18 למרות קיומו של פגם, והפגם אינו מקפח הנאשם בהגנתו, הנטייה היא להימנע מביטול כתב
- 19 האישום, ולהורות על תיקונו (שם, בעמוד 1287). עצם קיומו של פגם, גם חמור ומשמעותי על פי
- 20 טיבו, לא מחייב ביטול כתב אישום, אלא אם כן הוטעה נאשם בפועל בגינו, והגנתו קופחה הלכה
- 21 למעשה (שם, בעמוד 1286).
- 22
- 23 5. על רקע עקרונות כלליים אלה, יש לדון בטענות הפרטניות שהועלו על ידי הנאשמים. לכך אפנה
- 24 עתה.
- 25

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני :

6. הנאשמים טוענים כי כתב האישום לא מפרט ולא מגדיר את השוק הרלוונטי, הדרוש להוכחת הפגיעה האפשרית בתחרות בשוק זה. לטענתם, הדבר דרוש גם כאשר המאשימה מסתמכת על החזקות החלוטות שבסעיף 2(ב) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 (להלן – חוק ההגבלים העסקיים). בהקשר זה טוענים הנאשמים כי לא ברור מה בדיוק השירותים והתכולות שנדרשו המציעים לתת במסגרת מכרז 1/10, גם לשיטת עורך המכרז עצמו. הם מפנים בהקשר זה לסעיפים 2, 4 לכתב האישום. עוד נטען, כי על המאשימה לפרט ולהגדיר את השוק הרלוונטי. בהקשר זה נטען, כי שיפוץ תחנות הוא שוק אחד, רכישה ואספקה של תחנות ממוחשבות הוא שוק אחר. בחלק מהתחנות מדובר על רכישה ואספקה של ציוד, בחלק אחר בשיפוץ. על פי הטענה, מכך עולה כי החזקה בדבר חלוקת שוק אינה יכולה לקום. הנאשמים מוסיפים וטוענים, כי כאשר מסתמכת המאשימה על חלוקת שוק, במובן סעיף 2(ב)(3) לחוק ההגבלים העסקיים, יש להצביע על השוק הרלוונטי. לטענתם, השוק לא קיים במקרה זה מאחר וכלל לא הוגדרו תכולות למכרו נשוא כתב האישום.
8. דין טענה זו להידחות. הטענה העיקרית בכתב האישום היא לכבילות הנופלות לגדר סעיף 2(ב) לחוק ההגבלים העסקיים. על פי פסיקת בית המשפט העליון, בהסדר שהכילות בו נופלות לגדר החזקות החלוטות שבהוראה האמורה, אין חובה להוכיח את פרטיה של הפגיעה האפשרית בתחרות (ראו ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005), בפיסקה 91). באופן דומה לא נדרשת הגדרת שוק כדי להוכיח הסדר כובל לפי סעיף 2(ב) לחוק (ראו ע"פ 2560/08 מדינת ישראל נ' וול (פורסם באתר הרשות השופטת, www.court.gov.il, 6.7.2009), בפיסקה צה). קו מחשבה זו הוחל גם בדיון לגבי סעיף 2(ב)(3) לחוק ההגבלים העסקיים, הוא הסעיף בכתב האישום, הרלוונטי לטענה זו של הנאשמים (ראו ע"פ 7829/03 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ כ"ד ס(2) 120 (2005), בפיסקאות 18 – 20).

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני :

- 1 8. הנאשמים אינם מתמודדים עם פסיקה זו. על רקע העקרונות שנקבעו בה, עומד הפירוט שבכתב
- 2 האישום בדרישות הדין. כתב האישום מבהיר באיזה מכרז מדובר. הוא מתאר את ההסדר אליו
- 3 הגיעו שתי קבוצות הנאשמים, ביחס לתוכנן של הצעות שיגישו בגדריו. הוא מתאר הסכמה על
- 4 סדרי גודל של מחירים (לעניין זה ראו עוד בהמשך) ועל תוכן הצעות, כך שהצעה אחת תהיה יותר
- 5 יקרה מהשנייה באזור הצפון, והשנייה יותר יקרה באזור הדרום. הוא מתאר את ההצעות שהוגשו
- 6 בהמשך לכך במסגרת המכרז. הוא מתאר כי הכבילות והתיאום הנטענים נוגעים לחלוקת שוק לפי
- 7 מקום עיסוק. יש בכך כדי לעמוד באמות המידה, עליהן עמדתי לעיל. במצב זה, אין בטענות
- 8 הפרטניות שהעלו הנאשמים כדי להצדיק את קבלתן של הטענה המקדמית הנדונה.
- 9
- 10 9. בשולי נקודה זו אוסיף, כי בין הצדדים ישנה מחלוקת עובדתית ביחס לטענת הנאשמים כי נפלו
- 11 פגמים במכרז. אין זה השלב או המסגרת המתאימים להכריע במחלוקת עובדתית זו. השלב
- 12 המתאים לכך הוא בשלב ההוכחות. גם מבחינה זו, אין בידי לקבל את טענות הנאשמים בנקודה זו.
- 13
- 14 10. הנאשמים טוענים כי השיחות הנזכרות בסעיף 20 לכתב האישום אינן מפורטות דיין, באופן
- 15 הפוגע ביכולתם להתגונן. אני דוחה טענה זו. כתב האישום תוחם מסגרת זמן ברורה (יום 8.12.10)
- 16 בו התקיימו השיחות. מפורט מי לקח חלק בשיחות. מפורטת מסגרת זמנים ברורה לקיומה של
- 17 פגישה. ננקב מקום הפגישה. מדובר בפירוט נאות, העומד באמות המידה עליהן עמדתי. משכך,
- 18 טענה זו נדחת.
- 19
- 20 11. הנאשמים טוענים כי השימוש בביטוי "ו/או" ר"לכל הפחות" בסעיף 23 לכתב האישום,
- 21 ובביטוי "בין היתר" בסעיף 24, עמום ובלתי מוגדר. טענה זו יש לקבל. יש ממש בטענה, כי לא
- 22 ברור די הצורך מה העובדות המיוחסות לנאשמים. יש גם ממש בטענה, כי השימוש בביטויים
- 23 עמומים מסוג זה עלול להוות פתח לייחוס הסכמות ואמירות נוספות אשר זכרן המפורש לא בא
- 24 בכתב האישום. לא מצאתי הצדקה לשימוש בטכניקה זו, גם נוכח טענות המאשימה כי לא ידועים
- 25 לה כל הפרטים הרלוונטיים לגבי האירועים נשוא כתב האישום. בנסיבות אלה, יש להורות על
- 26 תיקונם של שני הסעיפים האמורים. בכל הנוגע לסעיף 23, הרי שזה יתוקן באופן המוצע בפסקה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני :

- 25 לתגובת המאשימה לטענות המקדמיות (ראו גם הודעת המאשימה, 31.12.12). בנוסף לכך, יש להשמיט את המלים "לכל הפחות" מסעיף זה, שכן גם באלה טמון יסוד מובנה של אי בהירות. על הסעיף להיות ברור בשאלה למה הוא מתייחס, היינו להצעה, ליישור הקו או לשניהם. בכל הנוגע לסעיף 24, יושמטו ממנו המלים "בין היתר".
12. נטען כי מכתב האישום הושמטו פרטים חיוניים, ובכלל זה העובדה שהליך המכרז היה בעייתי; כי הוכן באופן חפוז ורשלני; וכי עורך המכרז שלח את הנאשמים 4 – 5 לדבר עם יתר המציעים; וכי למכרז לא היה אומדן פורמלי. הנאשמים היפנו לראיות שצירפו בנושאים אלה. אין בידי לקבל טענות אלה. האפיונים בהם משתמשים הנאשמים לעניין זה שנויים במחלוקת עובדתית, אשר אין מקום לבררה בשלב זה. אף אין מקום לקביעת ממצאים, על יסוד תשתית ראייתית חלקית ומקוטעת. יש ממש בעמדת המאשימה, כי הנאשמים יוכלו להציג במהלך ההליך עובדות אותן הם רואים כחשובות לעניין. הדברים אמורים גם בדבריו הנטענים של מר מינץ לנאשם 4.
13. הנאשמים טוענים כי הובא תיאור חלקי ביותר של סיפור המעשה. לעניין זה נטען, כי כתב האישום אינו מזכיר את חלקה של מציעה נוספת במכרז, חברת מטאו טק שירותים מטאורולוגיים בע"מ, ובכלל זה שתי פגישות בין נציגי נאשמות 2 – 3 ובין נציגי מטאו טק בהודש שקדם למועד הגשת ההצעות במכרז; שיחות טלפון דקות סמוך להגשת הצעות; שיחות נוספות לאחר סיום קבלנים. הוטעם גם כי הצעת מטאו טק לא פורטה בסעיף 31 לכתב האישום.
14. בכל הנוגע למגעים הנטענים על ידי הנאשמים, מקובלת עליי עמדת המאשימה כי הדברים אינם מהווים חלק מיסודות העבירה המיוחסת לנאשמים. אין להם, על פני הדברים, השפעה ברורה על השתכללותם של יסודות אלה. מאליו מובן, כי ככל שהדברים יהיו רלוונטיים לטענת הגנה כזו או אחרת, אין מניעה כי הנאשמים יביאו ראיות רלוונטיות וקבילות לכך. בכל הנוגע למהלכי המכרז, על מנת שתיפרש תמונה שלמה, יש מקום לפרט את הנתונים הנוגעים לחברת מטאו טק, כפי שנעשה בסעיף 33 לתגובת המאשימה. כתב האישום יתוקן, אמא, בהתאם לכך.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני :

- 1
- 2 15. הנאשמים טוענים עוד, כי כתב האישום לא מתאר את העובדות לאחר הגשת ההצעות במכרז.
- 3 לעניין זה נטען, כי לא צויין שנאשמת 5 זכתה במכרז הן באזור הצפון והן באזור הדרום על סמך
- 4 הצעתה המודפסת הנמוכה. גם לא צויינו ביטולו של המכרז על ידי השירות המטאורולוגי, חילוט
- 5 ערבותה של נאשמת 5, והשבתה לידיה.
- 6
- 7 16. טענה זו יש לקבל באופן חלקי. בכל הנוגע לביטול המכרז, והמהלכים בנוגע לערבות
- 8 וחילוט, לא הייתה חובה, על פי אמות המידה שפורטו, לציין את הדברים בכתב האישום. עם
- 9 זאת, היה מקום לפרט את תוצאות המכרז. אכן, צודקת המאשימה בטענתה כי בית המשפט העליון
- 10 פסק כי הוצאתו לפועל של ההסדר בין הצדדים אינה חלק מיסודות העבירה (עניין בורוביץ הנ"ל,
- 11 בפסקה 76). עם זאת, כתב האישום כולל מעיקרו טענות במישור היישום (ראו פסקאות 26, 27,
- 12 28, 31). בנסיבות אלה, על מנת שתוצג תמונה שלמה, על המאשימה לפרט בכתב האישום את
- 13 תוצאות המכרז, לעניין ההצעה הזוכה ומיהות הזוכה.
- 14
- 15 17. הנאשמים טוענים כי אינם יודעים מה ההצעה המיוחסת להם בכתב האישום. לטענתם, בכתב
- 16 האישום מפורטות שתי הצעות (סעיפים 26, 31 לכתב האישום). לטענתם, נוצרה אי בהירות, אשר
- 17 גורמת לכך שאינם יודעים מה מיוחס להם, מפניי מה עליהם להתגונן, מה ההסכמה הנטענת,
- 18 ולאיוזה הצעה מתייחסת המאשימה כהצעה אשר השתתפה במכרז. דין טענה זו להידחות. מכתב
- 19 האישום עולה בבירור ההסכמה המיוחסת לנאשמים לעניין זה (ראו סעיף 26 לכתב האישום). לא
- 20 נסתרה טענתה המשפטית של המאשימה, כי ככל שהייתה הסכמה כאמור, יש בנטען כדי לגבש
- 21 עבירה מושלמת. מעיון בכתב האישום עולה כי יש ממש בטענה כי ההתייחסות בו להצעה נוספת,
- 22 אשר הוגשה גם היא, הובאה כחלק מעובדות המקרה, באופן התואם את אמות המידה שפורטו
- 23 לעיל לעניין ניסוחו של כתב האישום. אין בעניין זה פגם בכתב האישום, העשוי להצדיק מתן
- 24 הוראה כלשהי על יסוד סעיף 149(3) לחוק סדר הדין הפלילי.
- 25

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח'

תיק חיצוני:

18. הנאשמים טוענים כי יש פער בין סעיף 34(א) לכתב האישום, המייחס כבילות לעניין מחיר, חלוקת שוק, כמות נכסים או שירותים שבעסק, איכותם או סוגם, ובין פרק העובדות, בו אין מירוט ואיזכור של כבילה לעניין מחיר, כמות נכסים או שירותים, ואיכות או סוג נכסים או שירותים.
19. מעיון בכתב האישום עולה, כי יש בחלק העובדתי שלו מירוט של הטענה לעניין חלוקת שוק. סעיף 25 לכתב האישום מייחס לנאשמים תיאום לגבי סדרי גודל של מחירים. במינוח זה יש, אכן, יסוד של אי בהירות. יש לפרט עניין זה, ככל שהדברים עולים מן הראיות. לגבי כמות נכסים או שירותים, בשלב זה לא נסתרה הטענה המשפטית כי הכבילה לפיה מתחרה אחד יזכה בחלק מן המכרז ולא יזכה בחלק אחר, נוגעת לכמות הנכסים או השירותים שבעסק. עם זאת, אין טענה עובדתית של ממש בדבר כבילה לעניין איכותם או סוגם של הנכסים שבעסק. משכך, יש להשמיט עניין זה מסעיף 34(א) לכתב האישום.
20. התוצאה של כל האמור היא, כי דין הבקשה להתקבל באופן חלקי, על פי המפורט לעיל (סעיפים 11, 14, 16, 19). יש לתקן את הטעון תיקון בכתב האישום, בהתאם למפורט. בה בעת, לא הוצבע על פגמים היורדים לשורש העניין, העשויים להצדיק את ביטול כתב האישום, כפי שמבקשים הנאשמים. כתב אישום מתוקן, על פי האמור בהחלטה זו, יוגש עד ליום 12.1.13. תשובת נאשמים 4 – 5 לכתב האישום תוגש עד ליום 2.1.13. עיונים 7 ימים אחרי כל מועד.

ניתנה היום, כ' טבת תשע"ג, 02 ינואר 2013, בהעדר הצדדים.

עודד שחם, שופט